

ACC. N:R M. 11055:1

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om S. Hestra kyrkklockor.

När de skulle gjuta S. Hestra kyrkklocka, kom där en prinsessa-eller det var en annan fin dam-förbi, och hon tog av sig en ring och kastade den i gjutmassan. Hon sa' också nånting, när hon gjorde det, men det kan jag inte komma i håg nu. Av den ringen blev klockan så överdådig, att de inte kunde leverera den i det skicket. Det påstås, att de inte fick ha en sån fin klocka på landsbygden, men det var kanveta därför att de som hade förnämre kyrkor och klockor var avundsjuka. Utan de tog och borrhade ett hål i den, och sen var den inte så fin längre.

Hestra kyrkklockor säger: " Bing, bång, klockan(s) sång. Prästen fick en penning, klockar'n fick en käring".

När det ringde för lik, kunde man ibland säga: " Det var ovanligt vad klockorna låter väl; den måtte väl va väl borta" eller " Vad klockan sjöng väl för honom eller henne; den måtte väl ha dött salig".

Att klockorna bådade lik har jag aldrig hört sägas. Men däremot brukade de mena, att det skulle båda lik, när folket skockade sig vid

1.
Liu F 66.

ACC. N:R M.11055:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kyrkan.

Hestra kyrkklockor hördes ända till Färgaryd och Gislaved.

2.

Senare meddelas, att prinsessan sade: "Så sant ja' ä ren mö, skall denna klocka få rent gö' (ljud)."

ACC. N:R M.11055:3.

Om S. Hestra kyrkklocka.

En gång under forna ofärdstider sänkte man ner S.Hestra kyrkklocka i den närbelägna Hestra-sjön, och på samma gång satte man en svart hund att vakta klockan. Det gick till på så sätt, att samtidigt som man sänkte ner klockan i sjön, skar man halsen av en svart hund och lät blodet rinna över klockan. Detta skedde vid Svartlandet (stranden vid hemmanet Sjöbo). Det gick sedan ~~inte~~ att få upp klockan utan att man dödade en svart hund på samma sätt och på samma ställe. Det är många som sett klockan nere i vattnet men inte rått med att ta upp den, därför att man sett den svarta hunden sitta i klockan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M.11055:4

Hur kvinnan skapades.

När Vår Herre skapade Eva, kom där en hund och tog revbenet för honom. Så slängde Vår Herre en kniv efter hunden, men den bara skar av svansen på honom och han försvann med revbenet. Så hade Vår Herre ingenting annat att göra än ta svansstumpen och skapa Eva av den. Därav kommer det till sig att kvinnan alltid vickar med stjärten, när hon går.

Hur knotten uppkom.

När Skam svarvade bromsarna, så blev det en hel massa fnas, och därav uppstod knotten. Därför kallas knotten ännu för "brensa fnas."

Hur haspungarna (getingarna) kom till.

När Vår Herre hade gjort bina, skulle Skam va lika go. Men utå det han försökte skapa, blev det haspungarna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

LuF 23.

ACC. N:R M. 11055:57

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De gamle brukade berätta, att när Skam tog de sina, gjorde han det på det sättet, att han flådde deras lik och tog skinnet. Nu hände det sig, att en rik och förnäm man hade dött och man hade all anledning att tro, att Skam skulle ha honom. Det var på den tiden, då man begravde folk i kyrkorna, och det hade man gjort med den rike mannen. Prästen i den församlingen hade en mycket djärv och orädd dräng. När begravningen hade varit, så mente prästen, att hur duktig drängen hans än var, skulle han ändå inte våga ligga i kyrkan om natten. Jo, det påstod drängen att han visst vågade. De slog vad, prästen och drängen. På kvällen skaffade sig drängen en båtshake och gick in i kyrkan. Där satte han sig på höga tildet (förmodligen upphöjningen i koret. Detta visste inte meddelaren; han hade bara hört de gamla säga "höga tildet") och så skrev han Fader vår runt omkring sig. Medan drängen satt där och vakade, kom Skam mycket riktigt fram på natten och tog upp den döde ur kistan och flådde honom. När han var färdig därmed, räckte drängen fram båtshaken och drog till sig skinnet. Skam rasade men kunde inte komma åt drängen, eftersom han hade skrivit Fader vår omkring sig. Så blev Skam lurad på den själen. Och drängen vann sitt vad.

ACC. N:R M. 11055:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var en gång två knallar som var ute och reste. Sent mot kvällen kom de till en gård, där de smög sig in och lade sig på logen. När de vaknade i den tidiga morgongryningen och kikade ut, fick de se två gamla, tydligen gubben och gumman som ägde gården, komma knogande med en tung pengakista. De bar den fram till loastenen (sten som var lagd som trappa till logen). Denna sten lyfte de dän, satte ner pengakistan och tog samtidigt livet av en svart höna, under det att de mumlade besvärjelser med innehållet, att ingen kunde ta dän kistan utan att på samma gång gjuta tre droppar blod av en svart höna. Knallarna lade detta på minnet. Efter många år kom de tillbaka till samma ställe. Det berättades dem då att de båda gamla som förut ägt gården var döda och att nytt folk hade kommit i stället. Av dem fick de köpa en ~~en~~ svart höna, som de på natten dödade över loastenen och göt tre droppar blod på. På det sättet fick de fatt i pengakistan och blev rika män.

Att på det sättet låta ett djur vakta en nedgrävd skatt kallades att "sätta till vakt". Det kunde vara vilket djur som helst.